

AVIZ nr. 64 din 19.12.2018

Având în vedere:

- prevederile art. 3 și art. 13 alin. (1) din Regulile generale privind piețele centralizate de gaze naturale aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018;

- prevederile art. 4 alin (1) și art. 14 alin (1) din Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare a produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 223/2018;

- solicitarea Societății Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A de avizare a „*Procedurii de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen scurt administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.)*”, transmisă prin adresa nr. 4.621/10.10.2018, înregistrată la ANRE cu nr. 76.746/10.10.2018 și prin adresa nr. 6.086/14.12.2018, înregistrată la ANRE cu nr. 96.848/17.12.2018 ;

- referatul de avizare întocmit de Direcția Generală Piață Energie și Prețuri,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul:

AVIZ

Art. 1. (1) Se avizează „*Procedura de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen scurt administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.)*”, elaborată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A., prevăzută în anexa la prezentul aviz.

(2) Prezentul aviz se referă exclusiv la conformitatea cu prevederile legale în vigoare în domeniul energiei.

Art. 2. Prezentul aviz se comunică elaboratorului – Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. și produce efecte de la data de 1 ianuarie 2019.

Art. 3. Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. va publica pe site-ul propriu „*Procedura de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen scurt administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. (Romanian Commodities Exchange S.A.)*”, în termen de maxim 24 de ore de la primirea prezentului aviz.

Art. 4. La data de 31 decembrie 2018, Avizul ANRE nr. 55/3.10.2018 își încetează aplicabilitatea.

**p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Henorel Florin SOREAȚĂ**

PROCEDURA
DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A PIȚEI PRODUSELOR
STANDARDIZATE
PE TERMEN SCURT, ADMINISTRATĂ DE SOCIETATEA BURSA ROMÂNĂ DE
MĂRFURI
(ROMANIAN COMMODITIES EXCHANGE) S.A.

SCOP

Art. 1. Prezenta procedură stabilește cadrul organizat pentru tranzacționarea gazelor naturale pe Piața produselor standardizate pe termen scurt prin intermediul unei platforme de tranzacționare electronică administrată de Bursa Română de Mărfuri SA, denumită în cele ce urmează „BRM”.

Implementarea Pieței produselor pe termen scurt, cu segmentele intitulate generic „WITHIN-DAY MARKET GAS”, respectiv „DAY AHEAD MARKET GAS” creează un cadru centralizat și transparent pentru tranzacțiile angro pe termen scurt, permite accesul rapid și nediscriminatoriu la resursele disponibile la un moment dat în piață și facilitează acțiunile de echilibrare fizică a Sistemului National de Transport (SNT).

Art.2. (a) În conformitate cu „Lista centralizată a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței de gaze naturale a produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung”, aprobată prin Decizia nr. 1397/13.08.2018 a ANRE, pe acest segment de piață centralizată BRM are dreptul și organizează sesiuni de tranzacționare pentru următoarele două tipuri de produse standardizate:

- A. WITHIN-DAY (WDY) – având ca obiect tranzacții cu executare imediată pentru gaze naturale livrabile în Punctul Virtual de Tranzacționare , în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției;
- B. DAY AHEAD (DAH) - având ca obiect tranzacții cu executare imediată pentru gaze naturale livrabile în Punctul Virtual de Tranzacționare, în profil orar constant, în ziua gazieră următoare datei încheierii tranzacției.

(b) Transferul dreptului de proprietate are loc în Punctul Virtual de Tranzacționare, denumit în continuare „PVT”, pe baza raportului de tranzacționare emis de platforma electronică a BRM.

DOMENIUL DE APLICARE

Art. 3. Prezenta procedura se aplică participanților la Piața produselor standardizate pe termen scurt, în relația cu BRM, în dubla sa calitate, de operator licențiat de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale, respectiv de contraparte, care are rolul de a garanta executarea tranzacțiilor din punct de vedere financiar.

Art. 4. (1) Participarea la tranzacții pe Piața produselor pe termen scurt este permisă operatorilor economici care îndeplinesc următoarele cerințe :

- sunt titulari ai unei licențe valabile acordate de către ANRE pentru comercializarea de gaze naturale și au încheiat un contract de echilibrare și acces la PVT cu operatorul de transport și de sistem;
- sunt operatori ai sistemelor de distribuție și ai sistemelor de înmagazinare gaze naturale, care au încheiat contract de echilibrare și acces la PVT cu operatorul de transport și de sistem și au drept de tranzacționare exclusiv pe sensul de cumpărare;
- sunt clienți finali care au încheiat contract de echilibrare cu operatorul de transport și de sistem, aceștia având drept de tranzacționare pe sensul de cumpărare; pe sensul de vânzare aceștia au dreptul să vândă gaze naturale doar pentru a-și echilibra în mod eficient portofoliul propriu;
- este operator de transport și de sistem (OTS) și participă la tranzacții exclusiv în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a Sistemului Național de Transport (SNT).

(2) Participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii de către participantul la Piața produselor pe termen scurt a condițiilor prevăzute în Convenția de participare anexa la Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționarea produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. și în Acordul cadru de prestări servicii de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt – anexa la prezenta Procedura, ambele încheiate cu BRM.

TERMENI, DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Art. 5. În înțelesul prezentei proceduri, termenii și abrevierile folosite au următoarea semnificație:

- a) **Contraparte** – entitate care se interpune, din punct de vedere financiar, între vânzător și cumpărător, devenind cumpărător pentru vânzător, respectiv vânzător pentru cumpărător, cu scopul asigurării procesului de decontare a tranzacției încheiate pe piața bursieră în numele acestora. BRM asigură rolul de contraparte în cadrul tranzacțiilor pe termen scurt desfășurate Piața produselor pe termen scurt.
- b) **Autoritate competentă** - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);
- c) **Convenție** (Anexa 2 la Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționarea produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.) - acord standard definit de operatorul pieței centralizate, care se încheie cu participanții, este avizat de autoritatea competentă, și care prevede drepturile și obligațiile reciproce ale părților;
- d) **Broker** - persoana fizică aflată în relații de muncă cu operatorul economic sau cu o societate de brokeraj desemnată în Convenția de participare, având ca principale atribuții introducerea și întreținerea ordinelor în timpul ședințelor de tranzacționare și

dreptul de a angaja răspunderea operatorului economic pe care-l reprezintă în relația cu BRM;

- e) **Acord cadru de prestari servicii de contraparte: pentru piața produselor pe termen scurt** (Anexa 2 la prezenta Procedură) acord încheiat între participantul la piață și BRM în calitate de Contraparte, prin care se stabilesc condițiile generale de decontare și garantare a tranzacțiilor;
- f) **Participant** - operator economic din sectorul gazelor naturale care semnează Convenția de participare la piața de gaze naturale administrată de BRM, semnează Acordul cadru de prestari servicii de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt și are contract de echilibrare și acces la PVT în vigoare încheiat cu operatorul sistemului de transport;
- g) **Oferta de vânzare/cumpărare** - reprezintă oferta introdusă de către un participant, constând dintr-o pereche preț - cantitate, cu atributul și perioada de valabilitate aferente produsului tranzacționabil și care reprezintă angajamentul ferm al participantului;
- h) **Prețul de adjudecare** - prețul rezultat din tranzacționarea produselor de pe Piața produselor pe termen scurt;
- i) **Prețul cel mai bun** - Definit ca prețul ordinului de bursa cu prioritatea cea mai mare de execuție și anume prețul cel mai mare de cumpărare, respectiv prețul cel mai mic de vânzare al unui produs tranzacționabil;
- j) **Prețul cel mai slab** - Definit ca prețul ordinului de bursa cu prioritatea cea mai mică de execuție și anume prețul cel mai mic de cumpărare, respectiv prețul cel mai mare de vânzare al unui produs tranzacționabil;
- k) **Confirmare de tranzacție** - notificare accesată de către participantul la Piața produselor pe termen scurt prin intermediul sistemului de tranzacționare administrat de BRM, care confirmă o tranzacție efectuată de acesta;
- l) **Garanția** - valoarea scrisorii de garanție bancară și/sau a depozitului colateral depus în contul ESCROW nominalizat la banca agreată de BRM, calculate și reactualizate de BRM în calitate de Contraparte, față de care se validează ofertele introduse pe Piața produselor pe termen scurt;
- m) **Nota de decontare zilnică (NDZ)** - notificare emisă de sistemul de tranzacționare pentru fiecare participant la Piața produselor pe termen scurt și pentru banca desemnata de BRM, în care sunt specificate, cumulate la nivel de zi gazieră de livrare, cantitățile de gaze naturale tranzacționate la vânzare/cumpărare și valorile totale și nete ale drepturilor de încasare/obligățiilor de plată;
- n) **Sesiune de tranzacționare** - program de derulare a procesului de tranzacționare în care se pot introduce, modifica, anula sau suspenda oferte de vânzare și /sau de cumpărare și se pot încheia tranzacții, dacă sunt îndeplinite condițiile de corelare. Piața produselor pe termen scurt administrată de BRM funcționează 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână;
- o) **Sistem de tranzacționare** - sistem informatic exploatat și administrat de BRM, în scopul realizării tranzacțiilor pe Piața produselor pe termen scurt de gaze naturale;
- p) **Tranzacție** - convenție încheiată în sistemul de tranzacționare în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în sistemul de tranzacționare, notificat prin confirmarea de tranzacție.

Ceilalți termeni utilizați și alte definiții folosite în prezenta Procedură au semnificația prevăzută în „Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționarea produselor standardizate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.”, aprobat prin Ordin al președintelui ANRE, denumit în cele ce urmează “Regulament”, precum și în legislația în materie în vigoare.

PRODUSELE DESTINATE TRANZACȚIONĂRII

Art. 6. Produsele care pot fi tranzacționate pe Piața produselor pe termen scurt îl constituie gazele naturale care urmează a fi livrate fizic în restul zilei din ziua de tranzacționare WITHIN-DAY (WDY), respectiv în ziua gazieră următoare datei încheierii tranzacției DAY AHEAD (DAH), în profil orar constant.

Art. 7. Obiectul tranzacției este reprezentat de un contract standard sau un multiplu de contracte standard, iar elementele care pot fi modificate de către părțile interesate în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt doar prețul per contract standard și numărul de contracte standard tranzacționate. Descrierea completă a produselor este cuprinsă în Anexa nr. 1 la prezenta procedură.

Art. 8. Participarea și introducerea ofertelor, precum și organizarea ședințelor de tranzacționare se desfășoară în conformitate cu prezenta procedură, avizată de autoritatea competentă. Participarea la Piața produselor pe termen scurt de gaze naturale administrate de BRM este voluntară.

Art. 9. Un participant la Piața produselor pe termen scurt de gaze naturale se poate retrage din proprie inițiativă de la activitatea de tranzacționare în baza unei înștiințări scrise, semnate de reprezentantul legal al participantului la piață.

Art. 10. BRM va proceda la suspendarea și /sau excluderea unui operator economic de la participarea la Piața produselor pe termen scurt de gaze naturale în situația în care acesta nu respectă prevederile Convenției, ale Acordului cadru pentru prestări servicii de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt, ale Regulamentului și /sau ale prezentei proceduri. Suspendarea (inclusiv durata acesteia) și excluderea se decid în cadrul unei comisii a BRM.

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ȘEDINȚELOR DE TRANZACȚIONARE

A. Tranzacționarea produsului WITHIN-DAY (WDY)

Art. 11. Ședințele de tranzacționare sunt organizate de operatorul Pieței produselor pe termen scurt pentru fiecare zi de livrare. BRM definește produsul standard pentru ziua de tranzacționare, identificat printr-un cod alfanumeric unic, care cuprinde denumirea zilei gaziere sub forma WDMG_zz_ll_aaaa, unde WDMG este acronimul de la WITHIN-DAY MARKET GAS, unde zz este ziua exprimată prin două cifre, ll este luna exprimată prin 2 cifre, iar aaaa este anul, exprimat prin 4 cifre.

Art. 12. Sesiunile de tranzacționare se desfășoară online, după un program de 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână. În cursul ședinței de tranzacționare se introduc ofertele de către participanții la Piața produselor pe termen scurt, ele putând fi modificate și /sau anulate.

Ofertele sunt formate din ordine electronice cu preț și cantitate (număr de contracte standard) pentru intervalul de valabilitate respectiv. Prețurile sunt exprimate în lei/kWh și nu conțin TVA. Volumul minim al unui contract WITHIN-DAY este de 1 kWh multiplicat cu numărul de ore rămase din ziua gazieră respectivă. Livrarea are loc începând cu ora de expirare a 3 (trei) ore perioadă de grație. Ordinul poate conține orice număr de contracte multiplu de 1 kWh.

De exemplu, dacă la orele 10:00 este introdus în sistem un ordin constând dintr-un număr de 20 contracte corespunzând unei cantități de 20 kWh/h, acesta devine efectiv începând cu orele 13:00 și până la sfârșitul zilei gaziere curente, respectiv orele 07:00 ale zilei următoare. Volumul total tranzacționat pentru restul zilei gaziere va fi determinat prin înmulțirea cantității de 20 contracte /oră cu numărul de ore rămase, respectiv 18 ore, rezultând un total tranzacționat de 360 de kWh.

ART.13 Procesul de ofertare și tranzacționare se desfășoară astfel după cum urmează:

(1) În cursul ședinței de tranzacționare, brokerii introduc ordine care sunt validate numai dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) menționarea cantității și a prețului;
- b) existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

(2) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri după cum urmează:

- i. modificarea prețului;
- ii. modificarea cantității;

(3) Criteriile de corelare a prețului de tranzacționare se stabilesc în ordinea următoare, în funcție de prioritate pret-timp. Prioritatea pret-timp înseamnă executarea ordinelor în primul rând în funcție de pret și în al 2-lea rând, în funcție de timp, astfel:

- prețul cel mai bun de pe sensul de cumpărare cu prețul cel mai bun de pe sensul de vânzare;
- marca de timp cea mai veche (tranzacțiile se efectuează la prețul primului ordin introdus);
- în caz de egalitate al mai multor ordine indiferent de sens, ordinea de corelare este stabilită cronologic, conform criteriului anterior.

Preturile pe sensul de cumpărare sunt automat limitate de sistemul de tranzacționare la un preț mai mare cu maxim 3% față de prețul ordinului cel mai bun de pe sensul de vânzare.

Astfel, dacă se înregistrează același preț sau un preț mai bun (un preț de cumpărare mai mare decât prețul de vânzare) pentru un ordin de vânzare și pentru un ordin de cumpărare, se efectuează tranzacția, doar după trecerea unui interval de timp Δt , setat la 3 minute, la prețul ordinului cu marca de timp cea mai veche. La inițierea intervalului de timp Δt de 3 minute BRM va anunța toți participanții la tranzacționare, prin mesaj electronic (e-mail), asupra faptului că s-au îndeplinit condițiile de corelare a două oferte, oferind astfel posibilitatea tuturor celor interesați să își îmbunătățească ofertele și să continue licitația. Mesajul electronic va conține prețul la care ar urma să se încheie tranzacția, cantitatea oferită spre vânzare și cantitatea ofertată pentru cumpărare.

În cazul în care, după declansarea Δt , apar ordine care îmbunătățesc prețurile existente indiferent de sens, condițiile de corelare se stabilesc la noile prețuri cele mai bune și cu marca de timp cea mai nouă. După declansarea Δt , prețurile pe sensul de cumpărare sunt automat limitate de sistemul de tranzacționare la un preț mai mare cu maxim 3% față de prețul ordinului cel mai bun de pe sensul cumpărare.

(4) În situația modificării prețului unui ordin, dacă condiția de preț menționată la alin. (3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la alin. (3) se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii/actualizării, începând cu ordinul cel mai vechi, după trecerea intervalului de timp Δt ;

(5) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția menționată la alin. (3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la alin. (3) se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab, după trecerea intervalului de timp Δt . Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc condiția specificată la alin. (3) există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. (4), după trecerea intervalului de timp Δt .

B. Tranzacționarea produsului DAY AHEAD (DAH)

Art. 14. Sesiunile de tranzacționare sunt organizate de operatorul Pieței produselor pe termen scurt pentru fiecare zi de livrare. BRM definește produsul standard pentru ziua de tranzacționare, identificat printr-un cod alfanumeric unic, care cuprinde denumirea zilei gazieră sub forma DAMG_zz_ll_aaaa, unde DAMG este acronimul de la DAY AHEAD MARKET GAS, unde zz este ziua exprimată prin două cifre, ll este luna exprimată prin 2 cifre, iar aaaa este anul, exprimat prin 4 cifre.

Art. 15. Sesiunile de tranzacționare se desfășoară online, după un program de 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână. În cursul sesiunii de tranzacționare se introduc ofertele pentru ziua gazieră următoare în intervalul orar 10:00 – 22:00 sau conform ordinelor ANRE, acestea putând fi modificate și /sau anulate. Ofertele sunt formate din ordine electronice cu preț și cantitate (număr de contracte standard) pentru intervalul de valabilitate respectiv. Prețurile nu conțin TVA. Volumul minim al unui contract DAY-AHEAD este de 1 kWh multiplicat cu 24 ore ale zilei gazieră următoare. Ordinul poate conține orice număr de contracte multiplu de 1 kWh. De exemplu, dacă în cursul zilei „Z” de tranzacționare este introdus în sistem un ordin constând dintr-un număr de 10 contracte corespunzând unei cantități de 10 kWh/h, cantitatea totală tranzacționată pentru ziua gazieră următoare (ziua „Z+1” de livrare fizică) va fi de 240 kWh.

Art. 16. Procesul de ofertare și tranzacționare se desfășoară astfel după cum urmează:

(1) În cursul sesiunii de tranzacționare, brokerii introduc ordine care sunt validate numai dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a. menționarea cantității și a prețului;
- b. existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

(2) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri după cum urmează:

- a. modificarea prețului;
- b. modificarea cantității;

(3) Criteriile de corelare a prețului de tranzacționare se stabilesc în ordinea următoare, în funcție de prioritate pret-timp. Prioritatea pret-timp înseamnă executarea ordinelor în primul rând în funcție de preț și în al 2-lea rând, în funcție de timp, astfel:

- prețul cel mai bun de pe sensul de Cumpărare cu prețul cel mai bun de pe sensul de Vanzare;

- marca de timp cea mai veche (tranzacțiile se efectuează la prețul primului ordin introdus);
- în caz de egalitate al mai multor ordine indiferent de sens, ordinea de corelare este stabilită cronologic, conform criteriului anterior.

Preturile pe sensul de Cumpărare sunt automat limitate de sistemul de tranzacționare la un preț mai mare cu maxim 3% față de prețul ordinului cel mai bun de pe sensul Vânzare.

Astfel, dacă se înregistrează același preț sau un preț mai bun (un preț de cumpărare mai mare decât prețul de vânzare) pentru un ordin de vânzare și pentru un ordin de cumpărare, se efectuează tranzacția, doar după trecerea unui interval de timp Δt , setat la 3 minute, la prețul ordinului cu marca de timp cea mai veche. La inițierea intervalului de timp Δt de 3 minute BRM va anunța toți participanții la tranzacționare, prin mesaj electronic (e-mail), asupra faptului că s-au îndeplinit condițiile de corelare a două oferte, oferind astfel posibilitatea tuturor celor interesați să își îmbunătățească ofertele și să continue licitația. Mesajul electronic va conține prețul la care ar urma să se încheie tranzacția, cantitatea oferită spre vânzare și cantitatea ofertată pentru cumpărare.

În cazul în care, după declansarea Δt , apar ordine care îmbunătățesc preturile existente indiferent de sens, condițiile de corelare se stabilesc la noile preturi cele mai bune și cu marca de timp cea mai nouă. După declansarea Δt , preturile pe sensul de Cumpărare sunt automat limitate de sistemul de tranzacționare la un preț mai mare cu maxim 3% față de prețul ordinului cel mai bun de pe sensul Cumpărare.

(4) În situația modificării prețului unui ordin, dacă condiția de preț menționată la alin. (3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la alin. (3) se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii/actualizării, începând cu ordinul cel mai vechi, după trecerea intervalului de timp Δt ;

(5) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția menționată la alin. (3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la alin. (3) se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab, după trecerea intervalului de timp Δt . Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc condiția specificată la alin. (3) există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. (4), după trecerea intervalului de timp Δt .

Art. 17. (1) Tranzacțiile efectuate pe Piața produselor pe termen scurt determină obligațiile ferme ale respectivului participant la Piața produselor pe termen scurt de a vinde gazele naturale, respectiv de a cumpăra gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate. BRM devine contraparte financiară pentru fiecare participant la Piața produselor pe termen scurt.

(2) În procesul de validare a ofertelor, sistemul ia în considerare verificarea garanțiilor obligatorii depuse de participant, calculate conform Acordului cadru pentru prestări servicii de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt încheiat de participant cu BRM – în calitate de contraparte.

(3) Participanții ale căror oferte au fost invalidate datorită neconcordanței dintre cuantumul garanției și valoarea tranzacției sunt notificați prin mesaje ale sistemului de tranzacționare, aceștia având următoarele opțiuni:

- a. să introducă o ofertă de cumpărare modificată, astfel încât valoarea ofertei să nu depășească garanția de validare disponibilă;

b. să suplimenteze fondului de garanții, astfel încât valoarea ofertei să fie acoperită de garanție.

(4) Ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi. După încheierea unei sesiuni de tranzacționare, participanții la Piața produselor pe termen scurt au acces, prin intermediul sistemului electronic al BRM, la confirmările tranzacțiilor proprii.

(5) BRM, în calitate de contraparte, are obligația de notificare a tranzacțiilor încheiate pe Piața produselor pe termen scurt către Operatorul de Transport și Sistem, conform prevederilor Codului rețelei SNT.

Art.18. După încheierea sesiunilor de tranzacționare aferente unei zile, operatorul Pieței produselor pe termen scurt elaborează Nota de Decontare Zilnică (NDZ), document în care sunt înregistrate cantitățile de gaze naturale aferente tranzacțiilor de cumpărare/vânzare și valorile totale și nete ale obligațiilor de plată/drepturilor de încasare. NDZ este pusă la dispoziția pe care o pune participantului la Piața produselor pe termen scurt.

Art.19. Încasările/plățile aferente valorilor nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată pentru tranzacțiile încheiate pe Piața produselor pe termen scurt se realizează prin BRM în calitate de Contraparte.

Acordul cadru pentru prestări servicii de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt încheiat între BRM în calitate de Contraparte și participantul la Piața produselor pe termen scurt conține toate prevederile referitoare la efectuarea plăților/încasărilor, termenele și condițiile acestora.

TARIFE

Art.-20. Operatorul piețelor centralizate va face publice pe pagina sa de web tarifele și comisioanele practicate. Plata se efectuează de către participanți în termen de maximum 10 (zece) zile calendaristice de la data comunicării facturii lunare emise de BRM.

GARANȚII

Art. 21. Pentru a putea tranzacționa, un operator economic trebuie să constituie garanții conform Acordului cadru pentru prestarea serviciilor de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt, semnat în prealabil cu BRM.

Art. 22. În situația în care operatorul economic este parte în tranzacție, garanția este blocată de BRM până la confirmarea efectuării tranzacției. În această perioadă, garanția blocată nu poate fi folosită în scopul participării la o altă ședință de tranzacționare.

Art. 23. BRM execută garanția participantului în situația în care acesta nu își execută obligațiile deși are tranzacții efectuate, iar suma depusă la bancă pentru debitare directă este insuficientă pentru plata tranzacțiilor efectuate - în cazul cumpărătorului, ori dacă nu livrează gazele în cazul vânzătorului, în situația în care BRM a solicitat garanții din partea vânzătorului.

PUBLICAREA INFORMAȚIILOR

Art. 24. (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, BRM publică zilnic, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

- a) volumele tranzacționate pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;
- b) volumele tranzacționate pentru restul zilei gaziere și numărul de tranzacții încheiate în acest sens - pentru fiecare produs în parte;
- c) prețul minim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;
- d) prețul maxim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;
- e) prețul mediu - pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată ponderată;
- f) prețul de închidere al zilei de tranzacționare – ultimul preț de tranzacționare înregistrat la închiderea pieței, fiecare produs în parte;
- g) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;
- h) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia - vânzare sau cumpărare.

(2) BRM va publica informațiile prevăzute la lit. a)-e) la fiecare două ore și zilnic informațiile prevăzute la lit. f)-h).

(3) BRM va transmite OTS informațiile referitoare la tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, în conformitate cu un protocol de transmitere a informațiilor agreeat de comun acord.

Art. 25. Datele și informațiile menționate la art. 24 alin. (1) și (2) vor fi publice pe site-ul specializat al BRM pe o perioadă de minimum 2 ani.

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 26. Depunerea, administrarea și soluționarea contestațiilor se face după următoarea procedură :

(1) Partea interesată poate depune contestație în scris la BRM în termen de 1 (o) zi de la data ședinței de tranzacționare; termenul stipulat este considerat termen de decădere;

(2) BRM înregistrează și transmite către partea vizată contestația depusă;

(3) BRM solicită părții vizate punct de vedere cu privire la soluționarea contestației depuse;

(4) Partea vizată are obligația de a trimite în maximum 1 (o) zi de la solicitare, către BRM, răspunsul cu privire la contestația depusă;

(5) BRM formulează, alături de partea vizată, și transmite celor interesați răspunsul la contestație în termen de maximum 5 (cinci) zile de la data înregistrării sale.

Art. 27. Orice modificări aduse prezentei proceduri de către BRM vor intra în vigoare numai după obținerea avizului Autorității competente.

Art. 28. Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta procedură.

**DESCRIEREA ȘI CARACTERISTICILE PRODUSELOR STANDARD
TRANZACȚIONALBILE PE PIAȚA PRODUSELOR PE TERMEN SCURT**

DENUMIRE PRODUS	WITHIN - DAY (SIMBOL : WDY)
DESCRIERE	Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT. Livate în restul orelor rămase din ziua Z, cu perioadă de grație 3 h.
PUNCT DE LIVRARE	PUNCT VIRTUAL DE TRANZACȚIONARE (PVT)
VOLUM CONVENȚIONAL CONTRACT	1 kWh/h
LOT MINIM TRANZACȚIONABIL	1 CONTRACT (adică Volum minim = 1 LOT = 1 kWh/h)
UNITATE DE MASURĂ PREȚ	conform legislației aplicabile
PAS PREȚ	0,00001 Lei / kWh/h
PERIOADA DE TRANZACȚIONARE	7 Zile/săptămână, 24 h/zi
DENUMIRE PRODUS	DAY AHEAD (SIMBOL : DAH)
DESCRIERE	Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT. Livate în ziua următoare, inclusiv sâmbăta, duminica, și zile declarate sărbători legale.
PUNCT DE LIVRARE	PUNCT VIRTUAL de TRANZACȚIONARE (PVT)
UNITATE DE MASURĂ CONTRACT	1 kWh/h
VOLUM CONVENȚIONAL CONTRACT	1 kWh/h
LOT MINIM TRANZACȚIONABIL	1 CONTRACT (adică Volum minim = 1 LOT = 24 ore*1 kWh/h=24 kWh)
UNITATE DE MĂSURĂ PREȚ	conform legislației aplicabile
PERIOADA DE TRANZACȚIONARE	7 Zile/săptămână, conform prevederilor legale

ANEXA 2

la procedură

ACORD - CADRU

PENTRU PRESTARI SERVICII DE CONTRAPARTE PENTRU PIATA PRODUSELOR PE TERMEN SCURT

Incheiat intre:

Bursa Romana de Marfuri S.A., având sediu social în București, Str. Buzesti nr. 50-52, etaj 7, Sector 1, Cod 011015, Reg. Com. J40/19450/1992, CIF RO1562694, reprezentata legal de Dl. Gabriel PURICE, Presedinte -Director General, denumita în continuare: **BRM**

si

....., avand sediu social în, Str: nr....., Sector/Judet..... Cod, Reg. Com....., CIF, reprezentata legal de Dl./Dna, denumita în continuare: **Participant la Piata produselor pe termen scurt**, denumit în continuare **Participant**,

Denumite în continuare colectiv **Partile**.

Partile au convenit incheierea prezentului Acord, in urmatoarele conditii:

1. Definitii

În prezentul Acord, urmatorii termeni vor fi interpretati dupa cum urmeaza:

- 1.1. **Agentul Escrow** – banca comerciala agreata de BRM, care va deschide la ordinul clientului sau (Participantul la BRM DAY-AHEAD GAZ) Contul escrow în favoarea BRM.
- 1.2. **Banca de cont central (BCR)** – Banca Comerciala Romana S.A., care actioneaza ca institutie colectoare în raport cu BRM si la care BRM are deschis Contul Central aferent BRM DAY-AHEAD GAZ care urmeaza a fi creditat sau a fost creditat cu sumele prevazute în Instructiunile de debitare directa, emise de BRM si debitat cu sumele prevazute în ordinele de plata.
- 1.3. **Banca de Decontare** – Banca comerciala la care Participantul si-a deschis contul care urmeaza a fi debitat sau a fost debitat cu suma prevazuta în instructiunea de debitare directa;
- 1.4. **Cont Central aferent Pietei produselor pe termen scurt** – contul deschis la Banca de cont central în numele BRM, care urmeaza a fi creditat sau a fost creditat cu sumele prevazute în Instructiunile de debitare directa, emise de BRM si debitat cu sumele prevazute în ordinele de plata. Acest cont este utilizat pentru încasarea si efectuarea plăților aferente tranzacțiilor încheiate pe BRM DAY-AHEAD GAZ.
- 1.5. **Acord** – prezentul act juridic si anexele sale, care reprezinta acordul de vointa neechivoc si

obligatoriu al BRM si al Participantului la BRM DAY-AHEAD GAZ cu privire la serviciile care fac obiectul Acordului.

- 1.6. **Contract privind debitarea directa (CDD)** – acord încheiat între BRM si BCR în calitate de Institutie colectoare, conform prevederilor legislatiei nationale si europene aplicabile privind debitarea directa, precum si acceptul Institutiei colectoare referitor la utilizarea de catre BRM a Instructiunilor de debitare directa în cadrul unei Scheme de debitare directa.
- 1.7. **Contul escrow** – contul de depozit colateral deschis de Participant la Agentul Escrow.
- 1.8. **Data finalizării - ziua bancară (z) în care suma prevăzută în Instrucțiunea de debitare directă este creditată în Contul Central** aferent Pieței produselor pe termen scurt de către Instituția colectoare. **Data finalizării aferente Instrucțiunilor de debitare directă interbancare este aceeași cu data decontării interbancare (data compensării).**
- 1.9. **Debitare directa** – modalitate de plata a unei sume de bani convenite între Participantul cumparator si BRM, care consta în debitarea preautorizata a contului Participantului cumparator de catre Institutia platitoare în baza prevederilor Mandatului de debitare directa, la solicitarea BRM si creditarea corespunzatoare a contului BRM de catre Banca de cont central în baza Contractului privind debitarea directa; aceasta modalitate de plata nu necesita autorizarea prealabila de catre Participantul cumparator a fiecărei instructiuni de debitare directa trasa asupra contului sau, asa cum este reglementat în Regulamentul BNR nr. 2/2016 privind operatiunile de transfer de credit si debitare directa.
- 1.10. **Dreptul la rambursare** – dreptul unui Participant de a formula o pretenție de rambursare în legatură cu o Instrucțiune de debitare directă (cu exceptia celor din categoria SDD B2B) la Instituția plătitoare care deține contul Participantului și, respectiv, dreptul de a primi întreaga sumă aferentă Instrucțiunii de debitare directă, solicitare care trebuie formulată în condițiile prevăzute în legislația națională aplicabilă.
- 1.11. **Identificatorul Platitorului la BRM (Id Platitor)** – informație destinata identificării Participantului platitor de catre BRM (ex: cod de abonat).
- 1.12. **Institutie platitoare** – institutia de credit la care Participantul are deschis contul curent care urmeaza a fi debitat sau a fost debitat cu suma prevazuta în Instrucțiunea de debitare directa.
- 1.13. **Instrucțiune de debitare directa (IDD)** – instrucțiune de plata prin debitare directa formulata de BRM către Banca de cont central la care BRM are deschis Contul Central aferent BRM DAY-AHEAD GAZ care urmeaza a fi creditat sau a fost creditat de catre institutia platitoare la care Participantul are deschis contul curent care urmeaza a fi debitat sau a fost debitat cu suma prevazuta în respectiva Instrucțiune de debitare directa.
- 1.14. **Instrucțiune de debitare directa interbancara (IDD interbancara)** – instrucțiune de plata prin debitare directa în cadrul careia Banca de cont central este diferita de institutia platitoare la care Participantul are deschis contul curent care urmeaza a fi debitat sau a fost debitat cu suma prevazută în Instrucțiunea de debitare directa.
- 1.15. **Instrucțiune de debitare directa intrabancara (IDD intrabancara)** - instrucțiune de plata prin debitare directa în cadrul careia banca de cont central este aceeași cu institutia platitoare

la care Participantul are deschis contul curent care urmeaza a fi debitat sau a fost debitat cu suma prevazuta in Instructiunea de debitare directa (Institutia colectoare este identica cu Institutia platitoare).

- 1.16. **Limita** – cuantumul în limita căruia Participantul poate tranzacționa în cadrul ședințelor de tranzacționare, reprezentând, pentru ordinele de cumpărare ale Participantului valoarea cumulată a soldului Contului escrow și a sumei acoperite de Scrisoarea de Garanție Bancară (SGB), iar pentru ordinele de vânzare ale Participantului, valoarea stabilită de BRM.
- 1.17. **Limita maxima a perioadei de transmitere a Instructiunilor de debitare directa** – este de cinci zile lucratoare (z-5) si reprezinta numarul maxim de zile înainte de Data finalizarii (z) in care o Instructiune de debitare directa poate fi introdusa in sistemul de decontare al Bancii de cont central; Instructiunile de debitare directa se pot primi de la BRM si anterior limitei maxime a perioadei de transmitere, cu mentiunea ca acestea se incarca in sistemul informatic al Bancii de cont central in asteptare, urmand ca introducerea in sistemul de decontare al Bancii de cont central sa se realizeze in cadrul acestei limite, respectiv incepand cu data (z-5).
- 1.18. **Limita minima a perioadei de transmitere a Instructiunilor de debitare directa intrabancara** – in functie de solicitarea BRM, poate fi de o zi lucratoare (z-1) sau zero zile (z) si reprezinta numarul minim de zile bancare inainte de Data finalizarii la care o Instructiune de debitare directa intrabancara poate fi introdusa in sistemul de decontare al Bancii de cont central.
- 1.19. **Limita minima a perioadei de transmitere a Instructiunilor de debitare directa interbancare** – este de o zi lucratoare (z-1) si reprezinta numarul minim de zile bancare inainte de Data finalizarii la care o Instructiune de debitare directa interbancara poate fi introdusa in sistemul de decontare al Bancii de cont central.
- 1.20. **Mandat de debitare directa** – document care satisface cerintele legale si prin care un Participant acorda o autorizatie permanenta, dar revocabila BRM pentru a emite Instructiuni de debitare directa asupra contului sau curent deschis la Institutia platitoare si, respectiv, dreptul Institutiei platitoare de a-i debita contul curent cu suma prevazuta in Instructiunile de debitare directa emise de BRM.
- 1.21. **Nota de decontare zilnica** – raport emis de BRM pentru Participant, conform prevederilor prezentului Acord.
- 1.22. **Numar unic de inregistrare al mandatului (UMR)** – identificator unic al mandatului la nivel interbancar.
- 1.23. **Punct virtual de tranzactionare (PVT)** – punct abstract, unic la nivelul Sistemului national de transport, intre punctele de intrare in Sistemul national de transport si cele de iesire din Sistemul national de transport, in care este permis transferul dreptului de proprietate asupra gazelor naturale de la un participant catre alt participant de pe piata gazelor naturale;
- 1.24. **Scrisoare de Garantie Bancara (SGB)** – instrumentul financiar prin care se constituie o garantie de plata in favoarea BRM de catre Participant, conform prevederilor acestui Acord.
- 1.25. **Schema de debitare directa** – schema de plati care defineste un set comun de reguli si

procesele aplicabile operațiunilor de debitare directă. Schema de debitare directă poate fi:

1.25.1. Schema de debitare directă Business to Business (SDD B2B) – schema de debitare directă accesibilă doar clienților platitori persoane juridice (și conform căreia rambursarea unei IDD nu este permisă).

1.25.2. Schema de debitare directă CORE (SDD Core) – schema accesibilă atât platitorilor persoane fizice cât și platitorilor persoane juridice.

- 1.26. Zi de livrare** – ziua calendaristică pentru care a fost încheiată o tranzacție (ziua D)
- 1.27. Zi de tranzacționare** – orice zi calendaristică pe parcursul căreia are loc tranzacția (ziua D-1)
- 1.28. Zi lucrătoare** – zi calendaristică, cu excepția sâmbetei, duminicii și a oricărei zile declarată sărbătoare legală în România
- 1.29. Zi nelucrătoare** – zi de sâmbătă, de duminică și oricare zi declarată sărbătoare legală în România
- 1.30. Ziua D** – zi lucrătoare bancară.

2. Termeni privind apartenența ca Participant la Piața produselor pe termen scurt

2.1. Participantul la **Piața produselor pe termen scurt** declară prin prezentul că:

- (i) a încheiat un contract de echilibrare și acces la PVT cu SNTGN Transgaz la data de

Partile convin că, în baza prezentului Acord, BRM va furniza servicii de compensare în calitate de contraparte față de Participant, în condițiile prevăzute în *Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*, în și în *Procedura de organizare și funcționare a pieței pentru tranzacționarea gazelor naturale pe termen scurt administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*

2.2. Participantul la Piața produselor pe termen scurt se angajează că va respecta obligațiile specificate în *Regulamentul* și procedurile asociate acestei piețe.

2.3. Compensarea se face de către BRM, în calitate de contraparte. Orice fel de obligații legate de regimul vamal sau fiscal al gazelor naturale vor cădea exclusiv în sarcina Participantului și nu vor fi achitate prin mecanismul de compensare prevăzut în prezentul Acord, iar BRM nu va avea nicio răspundere sau obligație în acest sens. Participantii vor informa BRM în măsura în care există proceduri vamale necesare pentru livrarea gazelor naturale pe care intenționează să le tranzacționeze, înainte de încheierea Zilei D-1.

2.4. Pentru serviciile furnizate în baza prezentului Acord, Participantul va plăti contravaloarea comisionului stabilit de către BRM din cuantumul tranzacțiilor efectuate. Plata va fi efectuată prin debit direct. Valoarea comisionului se publică pe site-ul BRM www.brm.ro. BRM are dreptul să modifice unilateral valoarea comisionului, prin publicarea noii valori pe site-ul BRM și prin notificarea scrisă, a tuturor participanților cu care a încheiat acord cadru pentru prestarea

serviciilor de contraparte, cu minim 5 zile lucrătoare înainte de aplicarea noii valori a comisionului modificat. Inițierea de tranzacții reprezintă acordul Participantului cu privire la noua valoare a comisionului, publicată anterior deschiderii zilei de tranzacționare.

2.5. Participantul care nu își îndeplinește obligațiile ce îi incumbă ca participant pe piața gazelor naturale (inclusiv cele aferente unei sesiuni de tranzacționare) rămâne pe deplin răspunzător pentru orice prejudiciu creat, urmând a garanta și despăgubi integral BRM pentru orice pretenții ale oricărui terți.

3. **Obligațiile Participantului la Piața produselor pe termen scurt. Mecanisme aplicabile**

Plata tranzacțiilor

- 3.1. În măsura în care părțile nu agreează o altă modalitate de plată, participantul la Piața produselor pe termen scurt va încheia un Mandat de debitare directă în beneficiul BRM care reprezintă baza în care banca Participantului, **în calitate de Instituție plătitoare**, va debita contul curent al Participantului cu suma prevăzută în fiecare Instrucțiune de debitare directă emisă de BRM și care va fi pus la dispoziția **Bancii de cont central** la cererea acesteia.
- 3.2. Debitarea directă se va realiza atât pentru sumele datorate ca pret al tranzacțiilor, cât și pentru comisionul datorat BRM pentru serviciile furnizate conform prezentului Contract. Contractul privind debitarea directă (CDD) și Mandatul de debitare directă vor permite și consultarea soldului contului curent al Participantului deschis la Banca cont central (BCR) sau la o Instituție plătitoare care deține un acord de debit direct cu Banca cont central (BCR) și comunicarea acestui sold către BRM, în orice moment.

Garantarea plății tranzacțiilor

- 3.3. În scopul garantării plății tranzacțiilor, Participantul la Piața produselor pe termen scurt:
- (i) va furniza o Scrisoare de Garanție Bancară (SGB) în favoarea BRM emisă de Banca de cont central sau de o altă bancă comercială autorizată în România și acceptată de către BRM
 - (ii) va deschide un Cont escrow în favoarea BRM la Banca de cont central sau la o altă bancă comercială autorizată în România și acceptată de către BRM, care se va constitui ca Agent Escrow și/sau
 - (iii) va oferi alte garanții agreeate de către părți.
- 3.4. Pragul valoric maxim în limita căruia Participantul-cumpărător are dreptul să tranzacționeze pe Piața produselor pe termen scurt este determinat după formula $\text{Limita} = \text{SGB} + \text{Contul escrow} + \text{alte garanții}$, înțelegând că:
- (i) valoarea SGB va fi reprezentată de disponibilul (suma neblocați) aferent unei SGB în vigoare la momentul Deschiderii zilei de tranzacționare D, respectiv D+1
 - (ii) valoarea Contului Escrow va fi reprezentată de soldul creditor al contului ESCROW la

momentul Deschiderii zilei de tranzactionare D.

(iii) valoarea altor garantii va fi reprezentata de valoarea constituita a acestora la momentul Deschiderii zilei de tranzactionare D.

- 3.5. Limita de tranzactionare va fi aplicabila in fiecare Zi de tranzactionare pentru ordinele de cumparare ale Participantului. BRM va avea dreptul sa solicite garantii si sa stabileasca Limita de tranzactionare si pentru ordinele de vanzare ale Participantului.
- 3.6. SGB se va constitui, pe cheltuiala exclusiva a Participantului, ca un angajament care se executa la prima si simpla cerere a BRM. SGB va avea o perioada de valabilitate initiala de minimum 3 luni, urmand ca aceasta valabilitate sa fie extinsa pe cheltuiala exclusiva a Participantului. Participantul va furniza BRM dovada emiterii unei noi SGB, sau, dupa caz, a extinderii perioadei de valabilitate a SGB existente cu cel putin 5 zile inainte de data expirarii fiecărei perioade de valabilitate, sub sanctiunea neluării in considerare a SGB in calculul Limitei. SGB se va constitui in forma prevazuta in Anexa 1 a prezentului Acord si va permite executarea de catre BRM pentru acoperirea tuturor sumelor datorate conform prezentului Acord, incluzand sumele datorate ca pret al tranzactiilor, comisionul datorat BRM pentru serviciile furnizate conform prezentului Acord si eventualele penalitati.
- 3.7. Contul Escrow se va constitui prin semnarea unui contract de escrow si depunerea in Contul escrow a unei sume de bani. Contractul escrow va permite Agentului Escrow sa vireze BRM orice sume necesare pentru acoperirea tuturor debitelor Participantului conform prezentului Acord, incluzand sumele datorate ca pret al tranzactiilor, comisionul datorat BRM pentru serviciile furnizate conform prezentului Acord si eventualele penalitati. Agentul Escrow nu va avea nicio liberare de apreciere asupra temeiniciei cererii BRM, urmand a elibera sumele solicitate de catre BRM la simpla cerere a acesteia.
- 3.8. Participantul este de drept in intarziere pentru toate obligatiile de plata conform prezentului Acord, debitarea directa si/sau executarea garantiilor urmand a se realiza fara nicio instiintare prealabila a Participantului de catre BRM si fara nicio alta formalitate, cu exceptia celor prevazute expres in prezentul Acord.
- 3.9. Participantul poate solicita reducerea cuantumului SGB, al Contului Escrow si/sau al altor garantii, justificata prin volumul anterior al tranzactiilor sale, numai cu acordul scris al BRM, care va fi transmis bancii emitente a acestor instrumente de garantare.
- 3.10. **Algoritmul de tranzactionare**. In cazul Participantului la Piata produselor pe termen scurt, in calitate de cumparator, algoritmul de tranzactionare prevede urmatoarele etape:
- 3.10.1. Deschiderea zilei de tranzactionare a produsului Day-ahead pentru ziua D+1 se face in ziua D, iar pentru Within-day pentru ziua D se face in ziua D prin primirea de catre BRM pana la orele 09:00 ale zilei D a soldului clientului de la BCR si stabilirea Limitei (SGB+Cont Escrow+alte garantii).
- 3.10.2. Daca Limita este negativa sau zero, Participantul este suspendat de la tranzactionare si primeste o instiintare pentru completarea marjei.
- 3.10.3. Daca Limita este pozitiva, Participantul poate tranzactiona in intervalul orar 07:00-

24:00 al zilei D, fara a depasi Limita.

- 3.10.4. Dupa inchiderea pietei la orele 24:00 ale zilei D, BRM transmite catre Participantii la Piata produselor pe termen scurt si Operatorului de Transport si Sistem (OTS), in speta S.N.T.G.N. Transgaz S.A., raportul tranzactiilor efectuate cu livrare in ziua D, respectiv ziua D+1.
- 3.10.5. Pana la orele 17:00 ale zilei D+2, OTS trimite la BRM confirmarea inregistrarii tranzactiei pentru ziua D, respectiv ziua D+1, in conditiile in care conventia incheiata intre OTS si BRM va permite aceasta operatiune.
- 3.10.6. Pana la orele 10:00 ale zilei D+1, BRM transmite notificările de Debit Direct DD catre BCR. Contul Participantului cumparator este debitat conform tranzactiilor efectuate.
- 3.11. In cazul Participantului **Piata produselor pe termen scurt** in calitate de vanzator, algoritmul de tranzactionare prevede urmatoarele etape:
 - 3.11.1. Deschiderea zilei de tranzactionare D, respectiv a zilei D+1 la orele 07:00 ale zilei D, in Limita valabila in D-1. Dupa primirea de catre BRM a soldului clientului de la BCR, BRM ajusteaza Limita pentru ziua D conform propriilor criterii de estimare a riscului.
 - 3.11.2. Daca Limita este la orice moment negativa sau zero, Participantul este suspendat de la tranzactionare si primeste o instiintare pentru completarea marjei.
 - 3.11.3. Daca Limita este pozitiva, Participantul poate tranzactiona in intervalul orar 07:00-24:00 al zilei D, fara a depasi Limita. Prevederile art. 3.11.1 – 3.11.3 se aplica doar daca BRM va solicita garantii si va stabili Limita de tranzactionare si pentru ordinele de vanzare ale Participantului.
 - 3.11.4. Dupa inchiderea pietei la orele 24:00 ale zilei D, BRM transmite catre Participanti si Operatorul de Transport si Sistem (OTS), in speta S.N.T.G.N. Transgaz S.A., raportul tranzactiilor efectuate, cu livrare in ziua D respectiv ziua D+1.
 - 3.11.5. Pana la orele 17:00 ale zilei D+2, OTS trimite la BRM confirmarea livrarilor de gaze pentru ziua D, respectiv ziua D+1 in conditiile in care conventia incheiata intre OTS si BRM va permite aceasta operatiune.
 - 3.11.6. Pana la 10:00 ale zilei D+1, BRM transmite notificările de creditare catre BCR. Contul Participantului vanzator este creditat conform tranzactiilor efectuate.
- 3.12. Limita maxima de timp pentru achitarea de catre Participantul cumparator prin debit direct a cuantumului obligatiilor rezultate din tranzactiile sale este de 2 (doua) zile bancare, interval in cadrul caruia Participantul va trebui sa faca disponibila in contul sau curent suma corespunzatoare platilor cumulate in intervalul mentionat sau sa solicite anularea Instructiunii de debitare directa. In caz contrar, BRM va notifica Participantul si va trece la executarea garantiilor pana la concurenta achitarii sumelor datorate in ziua D+5, in ordinea Cont escrow urmat de executarea Scrisorii de Garantie Bancara (SGB). In situatia in care cuantumul

garanțiilor nu acopera sumele datorate, Participantul va fi exclus de la tranzacții pe o perioadă de 3-12 luni, dar nu mai devreme de recuperarea tuturor sumelor datorate BRM. Neacoperirea integrală a sumelor datorate BRM în urma executării garanțiilor determină aplicarea de penalități de 0,5%/zi de întârziere, până la data recuperării întregii sume.

- 3.13. Sumele restante la plată până în momentul confirmării de către Banca de cont central a achitării acestora sunt scăzute din Limita în care Participantul - cumpărător poate cumpăra în cursul sesiunilor de licitație desfășurate până la momentul confirmării.
- 3.14. Sumele restante la plată până în momentul confirmării de către Banca de cont central a achitării acestora sunt scăzute din Limita în care Participantul - vânzător poate vinde în cursul sesiunilor de licitație desfășurate până la momentul confirmării.
- 3.15. În cadrul sesiunii de tranzacționare curente, Limita de calificare a Participantului este verificată în timp real de către platforma BRM, luând în calcul toate tranzacțiile curente în care Participantul cumpărător sau vânzător este angajat. Participantul este exclus în situația în care soldul Limitei este depășit de valoarea tranzacțiilor inițiate. Excluderea de la tranzacționare se efectuează numai pentru tranzacțiile în care Limita este depășită, Participantul având posibilitatea de a reduce valoarea tranzacției pentru a se încadra în Limita sau de a majora cuantumul Limitei, pentru a putea participa la noi sesiuni.

Decontare și Facturare

- 3.16. BRM va pune la dispoziția fiecărui Participant care a înregistrat tranzacții de vânzare sau de cumpărare o Notă de Decontare Zilnică, ce va conține următoarele informații:
 - (i) Cantitățile de gaze naturale corespunzătoare vânzărilor și cumpărărilor efectuate în ziua de tranzacționare D cu livrare în ziua D sau în ziua D+1;
 - (ii) Valorile corespunzătoare vânzărilor și cumpărărilor efectuate în ziua de tranzacționare D cu livrare în ziua D sau în ziua D+1;
 - (iii) Pretul de închidere al tranzacțiilor;
 - (iv) Valoarea comisionului platibil BRM;
 - (v) Contravaloarea TVA, conform reglementărilor aplicabile;
 - (vi) Valoarea netă a drepturilor de încasare/ obligațiilor de plată zilnice;
 - (vii) Orice alte informații considerate necesare sau obligatorii, potrivit reglementărilor aplicabile.
- 3.17. Valoarea Instrucțiunilor de debitare directă și a ordinelor de plată emise de BRM se va calcula pe baza Notelor de Decontare Zilnică.
- 3.18. BRM va emite și transmite lunar facturi către Participant, pe baza Notelor de Decontare Zilnică.
- 3.19. Facturile vor fi emise de BRM cu data ultimei zile a lunii de livrare și vor fi comunicate electronic Participantului, în primele 5 zile lucrătoare ale lunii următoare. Facturile vor

contine situatia centralizata a tranzactiilor efectuate de Participant in luna de livrare (cantitativ si valoric), obligatiile de plata si drepturile de incasare ale BRM, tarife si comisioanele aplicabile, contravaloarea TVA conform prevederilor legislatiei fiscale aplicabile la data facturarii, valoarea totala, precum si orice alte mentiuni obligatorii potrivit legii.

- 3.20. La randul sau, Participantul va emite lunar factura aferenta cantitatilor de gaze naturale vandute pe Piata produselor pe termen scurt. Facturile vor fi emise de Participant cu data ultimei zile a lunii de livrare si vor fi comunicate electronic sau prin fax catre BRM, in primele 5 zile lucratoare ale lunii urmatoare, urmand sa fie transmise si in original pana la data de 10 a lunii respective.

4. Drepturile si obligatiile BRM

- 4.1. BRM isi asuma integral raspunderea de a se asigura ca Mandatul de debitare directa este valid si valabil si constituie o autorizare corespunzatoare pentru banca Participantului pentru debitarea contului curent al Participantului.
- 4.2. BRM isi asuma raspunderea deplina pentru exactitatea tuturor Instructiunilor de debitare directa transmise **Bancii de cont curent**.
- 4.3. BRM se obliga sa respecte intocmai si in orice moment reglementarile legale in vigoare aplicabile Instructiunilor de debitare directa.
- 4.4. BRM se obliga sa asigure confidentialitatea datelor personale si bancare ale Participantilor si respectarea tuturor obligatiilor legale cu privire la datele cu caracter personal.
- 4.5. BRM se obliga sa asigure bunul mers al tranzactiilor pe Piata produselor pe termen scurt. In acest sens, BRM va avea dreptul:
- (i) Sa suspende sau sa anuleze orice ordine de tranzactionare sau orice actiuni realizate in calitate de contraparte centrala pentru a remedia probleme tehnice sau la cererea autoritatilor de reglementare;
 - (ii) Sa suspende sau sa intrerupa accesul oricarui Participant la Piata produselor pe termen scurt in cazul in care OTS trimite la BRM confirmarea nelivrarilor de gaze, demonstrand ca Participantul nu a livrat cantitatea de gaze tranzactionata in calitate de vanzator sau nu a preluat cantitatea de gaze tranzactionata in calitate de cumparator.
 - (iii) Sa suspende sau sa intrerupa accesul oricarui Participant la Piata produselor pe termen scurt in orice alte cazuri prevazute expres de prezentul Acord, precum si in orice alte situatii in care exista dovezi ca activitatea Participantului ar putea afecta in mod negativ reputatia Pietei produselor pe termen scurt sau care ar putea afecta modul ordonat si corect de tranzactionare sau decontare (incluzand, dar fara a se limita la tentative realizate sau esuate de manipulare a pietei);
- 4.6. Toate masurile de mai sus vor fi opozabile Participantului, care nu va avea nicio pretentie derivata din sau ca urmare a adoptarii lor de catre BRM.

- 4.7. BRM se obliga sa returneze sumele aferente Instructiunilor de debitare directa incasate, in cazul primirii unei solicitari transmise conform prevederilor Art. 4.8 din prezentul Acord, inclusiv in situatia in care schimba Institutia colectoare sau inceteaza sa foloseasca Instructiuni de debitare directa in intervalul de timp dintre momentul emiterii unei Instructiuni de debitare directa si momentul formularii unei solicitari de rambursare/returnare.
- 4.8. Banca Participantului platitor, in calitate de Institutie platitoare, poate solicita returnarea unei Instructiuni de debitare directa din motive tehnice sau pentru ca nu poate executa Instructiunea de debitare directa din alte motive (ex: contul Participantului este inchis).
- 4.8.1. O solicitare de returnare a unei Instructiuni de debitare directa procesata in Schema de debitare directa CORE poate fi trimisa in termen de 5 zile lucratoare de la data decontarii.
- 4.8.2. O solicitare de returnare a unei Instructiuni de debitare directa procesata in Schema de debitare directa Business 2 Business poate fi trimisa in termen de 2 zile lucratoare de la data decontarii.
- 4.8.3. Dupa expirarea termenelor prevazute la Art. 4.8.1 si 4.8.2, Institutia platitoare nu mai poate transmite solicitari de returnare.
- 4.9. Valoarea costurilor se va limita la comisioanele solicitate de catre banca Participantului platitor initiator a solicitarii de rambursare/returnare a Instructiunii de debitare directa.
- 4.10. In acest caz, singura obligatie a BRM va fi aceea de a nu executa garantiile Participantului, dupa primirea solicitarii de returnare si cu conditia ca Institutia platitoare se respecte termenele prevazute la Art. 4.8.1 si 4.8.2.
- 4.11. Cu exceptia culpei grave sau actiunilor intentionate, BRM nu raspunde pentru eventualele prejudicii cauzate de:
- (i) Introducerea de catre Participant a unor ordine/oferte continand erori sau inadvertente;
 - (ii) Incorecta utilizare a sistemului de tranzactionare al BRM pus la dispozitia Participantilor;
 - (iii) Disfunctionalitati sau defectiuni ale cailor de comunicatii cu BRM sau ale sistemului de tranzactionare al BRM pus la dispozitia Participantilor.

5. FORTA MAJORA

- 5.1. Participantul la Piata produselor pe termen scurt exonereaza BRM de orice obligatie legata de intarzieri sau neexecutari datorate unor circumstante independente de vointa acesteia.
- 5.2. Niciuna dintre Parti nu raspunde de neexecutarea la termen si/sau de executarea in mod necorespunzator – total sau partial – a oricarei obligatii care ii revine in baza prezentului Acord, daca neexecutarea sau executarea necorespunzatoare sau cu intarziere a obligatiei

respective a fost cauzata de forta majora, așa cum este definita la art. 1.351 din Codul Civil.

- 5.3. Partea care invoca forta majora este obligata sa notifice celeilalte Parti, in termen de 5 zile calendaristice, producerea evenimentului de forta majora si sa ia toate masurile posibile in vederea limitarii consecintelor lui. In caz contrar, Partea va raspunde pentru prejudiciul cauzat, prin aceasta, celeilalte Parti. Notificarea privind cazul de forta majora va fi insotita de un document scris emis de o autoritate competenta (ex. Camera de Comert si Industrie a Romaniei in caz de forta majora), care sa certifice exactitatea faptelor si imprejurarilor notificate.
- 5.4. Daca in termen de 15 zile calendaristice de la producere, evenimentul respectiv nu inceteaza, Partile au dreptul sa notifice incetarea de plin drept si fara indeplinirea nici unei formalitati a prezentului Acord, fara ca vreuna dintre ele sa pretinda daune-interese.

6. CONFIDENTIALITATE

- 6.1. Atat pe perioada de derulare a prezentului Acord, cat si dupa incetarea acestuia, fiecare Parte va pastra confidentialitatea tuturor informatiilor sau datelor cunoscute, indiferent sub ce forma ar exista, atat a celor direct legate de prezentul Acord, cat si a celorlalte date referitoare la cealalta Parte si clientii acesteia, indiferent pe ce cale le-a aflat, sub sanctiunea rezilierii prezentului Acord si/sau a suportarii daunelor ce le-ar cauza celeilalte Parti ca urmare a nerespectarii acestei clauze, cu mentiunea ca BRM va putea dezvalui astfel de informatii catre grupul din care face parte precum si catre angajatii, reprezentantii, consultantii profesionali si auditorii sai, precum si afiliatilor sai si angajatilor, reprezentantilor, consultantilor profesionali ori auditorilor acestora, care devin obligati sa pastreze confidentialitatea sub aceleasi reguli ca si BRM.
- 6.2. Clauza de confidentialitate obliga Partea care a ajuns in posesia unor astfel de informatii sa nu le divulge unei terte parti, in nici un caz si sub nici o forma, cu exceptia situatiilor prevazute in normele imperative ale legii sau la solicitarea autoritatilor competente, in caz contrar avand obligatia de a suporta daune-interese care sa acopere integral prejudiciul cauzat celeilalte Parti si dovedit de aceasta.

7. DURATA SI INCETAREA ACORDULUI

- 7.1. Prezentul Acord se incheie pe termen nelimitat, acesta putand inceta fie cu acordul Partilor, la data stabilita de catre acestea, fie prin denuntare unilaterala a acestuia de catre oricare dintre Parti, cu un preaviz de cel putin 15 zile lucratoare trimis inainte de data incetarii.
- 7.2. In cazul in care una din Parti incalca obligatia de confidentialitate din prezentul Acord, cealalta Parte poate declara rezilierea unilaterala a Acordului, prin simpla notificare scrisa de reziliere transmisa Partii in culpa, fara punere in intarziere si fara nicio alta formalitate judiciara sau extrajudiciara.
- 7.3. In cazul in care una dintre Parti nu isi indeplineste obligatiile contractuale si daca nu exista alte prevederi exprese in Acord care sa reglementeze conduita Partilor in respectiva situatie, cealalta Parte va notifica Partea in culpa cu privire la neexecutare, prin transmiterea unei

scrisori recomandate cu confirmare de primire, in care va indica perioada pe care Partea in culpa o are la dispozitie pentru executarea obligatiei contractuale. Data la care Partea in culpa primeste scrisoarea va fi considerata data punerii in intarziere a acesteia. Daca Partea in culpa se afla de drept in intarziere in conformitate cu prevederile legale sau ale prezentului Acord, sau daca in termenul indicat in notificare Partea in culpa nu executa corespunzator obligatia contractuala, Partea indreptatita poate transmite o notificare scrisa prin care va declara rezilierea unilaterala a Acordului. Participantul este pus de drept in intarziere in cazurile in care se i se suspenda dreptul de tranzactionare, conform prezentului Acord.

- 7.4. Revocarea de catre Participant a Mandatului de debitare directa acordat BRM conduce la incetarea automata a prezentului Acord, fara nicio alta formalitate judiciara sau extrajudiciara, Participantul urmand a fi raspunzator fata de BRM si/sau orice alti Participanti sau terti pentru eventualele prejudicii create.

8. LEGE SI JURISDICTIE

- 8.1. Prezentul Acord este guvernat de si va fi interpretat in conformitate cu legea romana.
- 8.2. Orice disputa intre Parti nascuta din sau in legatura cu incheierea, validitatea, interpretarea, executarea sau incetarea prezentului Acord va fi rezolvata pe cale amiabila. Toate neintelegerile/disputele care nu pot fi rezolvate pe cale amiabila intre Parti intr-un interval de 30 de zile de la notificarea initiala a diferendului vor fi solutionate de catre instantele judecatoresti competente din Bucuresti.

9. NOTIFICARI SI CORESPONDENTA INTRE PARTILE SEMNATARE

- 9.1. In acceptiunea Partilor, orice notificare/corespondenta adresata de o Parte celeilalte Parti este valabil comunicata daca este predata sau transmisa la adresa mentionata in prezentul Acord.
- 9.2. Notificarea/ corespondenta se transmite prin posta cu scrisoare recomandata cu confirmare de primire, prin e-mail sau fax.
- 9.3. Notificarea/ corespondenta transmise prin posta cu scrisoare recomandata cu confirmare de primire, se considera primita la data semnarii de catre destinatar a confirmarii de primire. Notificarea/ corespondenta transmisa prin e-mail sau fax se considera primita la data receptionarii confirmarii de primire, in cazul in care aceasta a fost emisa inainte de orele 15:00 in orice zi lucratoare; in cazul in care confirmarea a fost emisa dupa orele 15:00 sau intr-o zi nelucratoare, notificarea/corespondenta se considera primita in prima zi lucratoare care urmeaza dupa data emiterii confirmarii.
- 9.4. Adresele de notificare, numerele de fax si telefon la care se vor transmite in mod valabil corespondenta sunt:

9.4.1. pentru BRM;

Adresa: Str. Buzesti nr. 50-52, Bucuresti, Romania

Telefon: 021 317 4560

Email: office@brm.ro

9.4.2. pentru Participant:

Adresa:

Telefon:

Fax:

Email:

Persoana de contact:

- 9.5.** Schimbarea adreselor postale, a adreselor de email sau a numarului de fax/telefon nu este opozabila decat dupa trecerea a cel puțin 5 zile lucratoare de la data la care s-a primit notificarea privind schimbarea adreselor postale, a adreselor de email sau a numarului de fax/telefon.

10. DISPOZITII FINALE

- 10.1.** In cazul in care reglementarile legislative de natura tehnica sau operationala emise de autoritatile competente vor impune Partilor obligatii suplimentare sau modificarea celor stipulate in prezentul Acord, Partile vor aduce Acordul in conformitate cu obligatiile legale in termen de maximum 14 zile, sub sanctiunea incetarii automate a acestuia. Pentru evitarea oricarui dubiu, pe perioada negocierilor si pana la incheierea unui eventual act additional, prezentul Acord isi va produce pe deplin efectele intre Parti.

Participantul, avand la cunostinta natura operatiunilor avute in vedere de prezentul Acord, declara ca isi asuma, prin prezentul Acord, riscul schimbarii imprejurarilor in care este incheiat acesta, in conformitate cu art. 1271 al. 3 lit. c) din Codul Civil, si renunta la invocarea impreviziunii in legatura cu acest Acord.

- 10.2.** Participantul nu va putea sa cesioneze sau sa transmita unui tert, in orice modalitate juridica, vreun drept sau vreo obligatie prevazuta prin prezentul Acord sau prezentul Acord in intregime, fara acordul expres, in scris si prealabil al BRM care nu va fi refuzat in mod nejustificat.
- 10.3.** Orice modificare sau completare a prezentului Acord se face numai prin act additional, incheiat in scris de Parti.
- 10.4.** Prin semnarea prezentului Acord, Partile declara ca au luat la cunostinta, au inteles pe deplin si accepta in mod expres prezentul Acord.
- 10.5.** Prin semnarea Acordului, Partile confirma faptul ca acesta reflecta in mod deplin intreaga vointa a acestora cu privire la obiectul Acordului, prevaleaza fata de orice alte intelegeri, inscrisuri sau negocieri care au avut loc intre Parti inainte de semnarea acesteia, precum si

faptul ca nu exista niciun fel de elemente secundare legate de Acord si intelegerea dintre Parti care sa nu fi fost reflectate in Acord.

- 10.6. De asemenea, Participantul confirma ca este pe deplin de acord cu prevederile Acordului si ca, in conformitate cu art. 1.203 Cod Civil, accepta in mod expres clauzele din Acord privind limitarea raspunderii BRM, dreptul BRM de a denunta unilateral Acordul si de a suspenda executarea obligatiilor sale in conditiile prevazute in Acord, clauzele care prevad decaderea din drepturi ori din beneficiul termenului, precum si clauzele privitoare la competenta instantelor judecatoresti.
- 10.7. In cazul in care una dintre prevederile Acordului este lipsita de valabilitate sau inaplicabila sub orice aspect in conformitate cu legile si reglementarile aplicabile, valabilitatea, legalitatea si aplicabilitatea celorlalte prevederi ale Acordului nu va fi afectata in niciun fel de aceasta, iar Acordul va continua sa isi produca efectele. Prevederile lipsite de valabilitate sau inaplicabile vor fi considerate ca fiind substituite cu o prevedere adecvata si echitabila care, in masura permisa de lege, este cat mai aproape posibil de intentia si scopul prevederii lipsite de valabilitate sau inaplicabile.
- 10.8. Prezenta Acord se completeaza cu prevederile legale imperative in materie de debitare directa, asa cum acestea pot varia din timp in timp, cu cele ale Regulamentului privind cadrul organizat de tranzactionarea produselor standardizate pe pietele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Româna de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A., aprobat prin Ordin al ANRE, si ale Procedurii de organizare si functionare a pietei produselor standardizate pe termen scurt, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) s.a., avizată de ANRE.

Prezenta Acord s-a semnat astazi, _____ in 2 exemplare, cate unul pentru fiecare Parte semnatară si isi va produce efectele incepand cu data semnării.

BRM,

Participant,

Semnături autorizate:

Semnături autorizate

L.S.

L.S.

Anexa 1

la Acordul-cadru prestari servicii de contraparte pentru piața produselor pe termen scurt

SCRISOARE DE GARANTIE BANCARA